

גליון תורני בהלכה, אגדה ומוסר

דברי מאיר

מאוצרותיו של הגאון רבי מאיר סנדר שליט"א

מו"צ בירושלם תובב"א ומוח"ס 'דברי מאיר' ועוד

בס"ד

מנחם-אב התשפ"ו

גליון מס' 99

השיעור השבועי

של מורנו שליט"א

אי"ה מדי יום רביעי בשעה 17:45
בבנין הישיבה הגדולה 'הכמות שלמות'
רח' החיד"א 21, בית וגן - ירושלים

אמר רבי מאיר

המאמר החודשי

ממורנו שליט"א

לדתו של המשיח

< זמן כפול

מקרא מלא הוא **דכתיב** (ישעיה - י', ל"ד)
והלכנו באדיר יפול וכתוב בתריה (שם י"א, א')
ויצא חוטר מגזע ישי ונצר משרשיו יפרה".

ותרגום המעשה בקצרה: היה יהודי אחד
שהיה רועה את צאנו ביום שבו חרב בית
המקדש, ופרה אחת געתה ועבר שם ערבי
אחד ואמר לו: "מאיזה אומה אתה?" אמר לו:
"אני יהודי!" אמר לו: "תוציא את המחרשה מן
הפרה כי חרב בית המקדש של היהודים!" ואז
געתה הפרה שוב, ואמר לו הגוי: "תניח שוב
את המחרשה על הפרה כי היא אמרה שנולד
משיח שיושיע את היהודים!" שאל היהודי
את הגוי: "מה שמו?" אמר לו הגוי: "מנחם!"
שאלו שוב היהודי: "ומה שם אביו?" אמר לו:
הגוי: "חזקיה!" שוב שאלו: "והיכן הם גרים?"
ענהו הגוי: "בבית מקום הנקרא 'ערבא'
בבית לחם יהודה!" הלך היהודי ומכר את
פרתו והתחיל לחזר על

הכפרים ומכר חיתולים
לתינוקות, וכשהגיע
לאותו הכפר קנו ממנו כל
הנשים חוץ מאמו של
אותו תינוק, וכששאלה
על כך השיבה: "הוא לא
טוב! כי הוא נולד
כשנחרב בית המקדש!"
אמר לה: "ואולי זה סימן
שעל ידו יבנה!" אמרה לו
האישה: "אין לי כסף?"
אמר לה: "תיקחי ואני
יבוא פעם אחרת לקחת
את כספך!" ולימים
כשחזר אמרה לו האישה:
"כבר אמרתי לך שאין לו

מזל, שמאז באו רוחות ורוחות חזקות
ונטלוהו והלכו להם!"

< "זה ינחמנו"

**ומדרש זה סתום הוא ומלא סודות, אך
עכ"פ רואים בו** שבשעה שנחרב בית
המקדש כבר דאג הקב"ה שיוולד משיח,
**וחז"ל רמזו לנו בזה ששורש הגאולה כבר
טמון הוא בתוך החורבן עצמו!** וכנראה
שעוד לא הגיע הזמן, אך הקב"ה כבר הקדים
רפואה למכה ותיכף שחורב הבית כבר נולד
משיח! ולכן נקרא חודש זה: "מנחם-אב"
שהוא גם "אב" שהוא בחינת החורבן! [וגם
רומז שגם בצרות והחורבן עדיין יש לנו אב!] והוא
גם: "מנחם" שהוא בחינת הגאולה!

**יתן ה' שנזכה לכל הברכות ברוחניות
ובגשמיות, 'ישועות מקיפות', ושיבנה בית
המקדש במהרה בימינו, אמן!**

**אנחנו נכנסים כעת לחודש מנחם אב
שהוא הזמן של החורבן של שני בתי
המקדש, אך אין לנו לשכוח שהוא גם זמן
של הגאולה בעז"ה, וכמו שמספרים לנו
חז"ל במדרש (איכה רבה - פרשה א', וכן הוא
בקצת שינויים בירושלמי ברכות פ"ב ה"ד - דף ה')
שביים ט' באב שהוא היום של חורבן בית
המקדש, באותו היום נולד משיח שהוא
מושיען של ישראל!**

< מעשה פלא

וזה לשון המדרש: "עובדא הוה בחד בר
נש דהוה קא רדי געת הדא תורתיה עבר עלוי
חד ערבי א"ל מה את א"ל יהודאי אנא א"ל
שרי תורך ושורי פדנך א"ל למה א"ל דבית
מקדשין דיהודאי חרב א"ל מנא ידעת א"ל
ידעת מנא געיתא דתורך עד דהוה עסיק עמיה
געת זמניה אחרייתא א"ל אסר תורך אסר פדנך

דאטייליד פריקוהו
דיהודאי אמר ליה ומה
שמיה א"ל מנחם שמיה
ואבוי מה שמיה אמר ליה
חזקיה אמר ליה והיכן
שריין א"ל בבית ערבא
דבית לחם יהודה אזל
זבין ההוא גברא תורוי
זבין פדניה והוה מזבין
לבידין דינוקין עלל
לקרתא ונפק לקרתא עלל
למדינה ונפק למדינה עד
דמטא לתמן אתיין כל
כפריא למיזבן מיניה
וההיא איתתא אימיה
דהוה ינוקא לא זבנית
מיניה אמר לה למה לית

< מורנו שליט"א עם ידידים
ברחבת הכותל המערבי,
לפני כעשור
[ארכיון 'דברי מאיר']

את זבנת לבידין דינוקין אמרה ליה דחשייה
קשיא לינוקי אמר לה למה אמרה ליה דעל
ריגלוי חרב בית מקדשא אמר לה רחיצין אנא
במריה עלמא דעל ריגלוי חרב ועל ריגלוי
מיתבני אמר לה את הוי נסיבא לך מן אילין
לבידין דינוקין אמרה ליה לית לי פריטין אמר
לה ומה איכפת לך אתיי זובנין ליה ולבתר
יומין אנא אתי לביתך ונסיב פריעין נסבה
ואזלה לבתר יומין אמר האי גברא איזיל
ואיחמי ההוא ינוקא מאי קא עביד אתא לגבה
אמר לה ההוא ינוקא מאי קא עביד אמרה ליה
לא אמרית לך דחשייה קשיי אפי' על רגליה
נחשייה דמן ההיא שעתא אתיין רוחין
ועלעלין טענוניה ואזלין להון אמר לה ולא
כך אמרית לך דעל ריגלוי חרב ועל ריגלוי
מתבני א"ר אבין למה לי ללמוד מן ערבי ולא

אור המצות

פרקי חיים מרבותינו הקדושים

שיום פקידת שנתם בחודש זה

ב' אב (תשפ"ב) הסתלק מעמנו גאון וצדיק - מרן הגה"צ ר'
יצחק טוביה וייס זיע"א גאב"ד ירושלים ומזקני וגדולי הדור,
זכיתי להכיר היטב וראיתי פעמים רבות ואף בשנה זו עוד זכיתי
להיות עמו בניחום אבלים אצל כ"ק האדמו"ר **מתולדות אהרן**
שליט"א על אשתו ע"ה, וכן זכיתי לראותו עוד בשנה זו כמה
פעמים, כמו כן זכיתי לדבר עמו עוד לפני שנים רבות בדברי הלכה
שונים והם פורסמו בספרים בחוברות ובשיעורים שכתבתי
ושאמרתי בס"ד, כמו"כ זכיתי להשתתף בהלוויה שלו שהיו בה
רבבות ורחובות ירושלים השחירו אני באופן אישי ראיתי בה
ארבעים רבנים ואדמו"רים מכל העדות והחוגים ורוב הזמן עמדתי
ליד מרן הגאונים ר' **אביעזר פילץ** שליט"א ר"י תפרח ור' **יונתן**
דייד שליט"א ר"י "פחד יצחק", וכן זכיתי ללוות אותו רגלית יחד
עם רבבות עד להר הזיתים יחד עם כ"ק מרן האדמו"ר
מראתמסטריוקא שליט"א, ובודאי שהיו עוד רבים שלא ראיתי,
הוא היה עני גדול ומתמיד וכל ימיו היה יגע בתורה, והיה מקבל
את כל האדם בסבר פנים יפות, אתמול הייתי בניחום אבלים ודיבר
הגאון ר' **נתנאל פרץ מאיריון** שליט"א ראש בית המדרש
בריסק שהאריך על התמדתו הנפלאה שכשהיה לומד אצל הגאון
ר' **משה שניידר** זצוק"ל בלונדון הוא היה לומד שם יום ולילה בין
ביום רגיל ובין בערב שבת ובשבת ובחג, והוא אף סיפר שר' משה
אמר להם בחנוכה להדליק נרות חנוכה רק לאחר סדרי הלימוד
ותפילת מעריב ונימוקו עמו וכן אמר: "חנוכה זה מצווה מדרבנן
אמנם תלמוד תורה היא מצווה מדאורייתא ולכן יש להמשיך
ללמוד ורק אח"כ להדליק נרות חנוכה!" [מוסיף הבה"ח פרץ יהודה
פרנקוביץ שיחי': כך הורה גם מרן הגר"ע **יוסף זצוק"ל**, וזה נכון! וכן אני
זוכר שהורה מרן הגר"פ **שיינברג** זצוק"ל בישיבת "תורה אור", ונהרא
נהרא ופשטיה] כמו"כ הוא הביא מה שאמר בנו הגאון ר' **שלמה**
זלמן וייס שליט"א בהספדו שהוא היה יושב בסעודה שלישית
בבית מדרשו באותו צורה ואופן בין כשהיה שם שלשה אנשים
ובין כשהיה שם שלש מאות אנשים, והיינו מידת ההשתוות שזה
מראה על ענווה שלא אכפת לו כלום מלבד עשיית רצון ה'! זיע"א.

ו

ד' אב היארצייט של הרה"ק ר' **מנחם עזריה מפאנו** זיע"א -
הרמ"ע מפאנו (נפטר בשנת ש"פ), היה מקובל עליו ומגוריו באיטליה
ושם הוא טמון כמדומה בעיר מנטובה, הוא למד את תורת הקבלה
מתלמיד **האר"ל** זיע"א רבי **ישראל סרוק** זיע"א שהגיע באותה
תקופה מצפת לאיטליה, יש ממנו ספר קבלה נפלא בשם "עשרה
מאמרות", אני זוכר שרבינו הגאון ר' **עקיבא איגר** זיע"א במסכת ע"ז
(י"ח ע"ב) ב"גליון הש"ס" כתב לעיין בספר "עשרה מאמרות" מאמר
חיקור הדין סוף חלק א' ועיינתי שם וכך הוא אומר על דברי הגמרא
שם שמספרת את המעשה **מור מאיר בעל הגס** [שבגלל מעשה זה
נקרא בעל הגס, עיי"ש] שברח מהרומאים כיוון שחיפשו אותו בכל
המקומות ובסוף תפסוהו לבית האסורים והוא ברח משם ואמר
לשומר בית האסורים שבכל פעם שירדפו אחריי הוא יאמר: "אלהא
דמאיר ענני" ומסביר הרמ"ע שהטעם לזה הוא שיהודי יכול להתחבר
מיד לקב"ה ולהתפלל אליו אמנם גוי שאינו קשור בשורשו לקב"ה
אין הוא יכול להתחבר לקב"ה אלא דרך צדיק כי אינו יודע את הכוונות
ולכן אמר לו ר' מאיר שיאמר: "אלהא דמאיר ענני" שעי" זה תעבור
תפילתו דרך ר' מאיר ויתחבר לשורש העליון ויצל, וזה נפלא, זיע"א.

תנצב"ה

מתוך 'השיעור השבועי' של מורנו שליט"א:
ו' אב תשפ"ב - גליון מס' 205

מאירת עינים

היעזרים של מורנו שליט"א

עם גדולי תורה וחסידיות
שבאו ליראות ולהתפלל
לפני השכינה שלא זזה
מן הכותל המערבי,
במוצאי שבועות
ובאסרו חג העצמאות

צילומים:
יהודה ורטהאוז

הגאון הגדול רבי אריה לוי שליט"א - ראש ישיבת 'שכר שכיר' וחבר מועצת גדולי התורה >

הגאון רבי בן ציון אדרתי שליט"א - ראש ישיבת 'עטרת ישראל' >

כ"ק אדמו"ר מסקולען ירושלים שליט"א >

אדמו"ר מדינוב ירושלים שליט"א >

בשורה משמחת!

שיעוריו של מורנו שליט"א בהלכה, אגדה ומוסר

• מוקלטים גם בידאו

וזמינים לצפייה בערוץ היוטיוב הרשמי 'דברי מאיר' (מתעדכן בדרך כלל מדי יום חמישי בע"ה ובל"ג)

ניתן להאזין לשיעוריו של מורנו שליט"א
בשידור חי וחוזר דרך 'קול הלשון'

באתר ובמספר ישיר:
073-371-8679

שלוחה 1 < השיעור השבועי | שלוחה 2 < מעגל השנה | שלוחה 3 < קטעים קצרים | שלוחה 4 < תומר דבורה

שימו לב: ניתן להירשם לקבלת התראה (צינתוק)
על כל שיעור / קטע חדש < הקישו # ואח"כ 2

מאורי האש

סיפורי מופת והנהגות קודש
מגדולי ומאורי הדור שליט"א

מחשבו הרבנים וזקני הדור הוא הגאון הצדיק רבי יעקב עזרא תופיק-אביעזרי שליט"א (נולד י"א מנחם אב התרצ"ו) - מרא דאתרא עיר התורה והחסידות ביתר עילית כמאז הקמתה, ואחד ממנהיגי הציבור הספרדי.

הרב שליט"א למד בישיבת 'פורת יוסף' שבירושלים אצל ראשי הישיבה המפורסמים, 'המורה' הגדול רבי עזרא עטיה, רבי יהודה צדקה ורבי בן ציון אבא שאול זצ"ל. גם ינק חכמה ודעת מרבי צדקה חוציין - תלמידו של ה'בן איש חי', ומרבי יעקב מוצפי - ראב"ד העדה החרדית הספרדית, זכר צדיקים לברכה. תקופה מסוימת שקד על התורה בישיבת סלבודקא בב"ב.

כאמור, הגר"ע שליט"א משמש בקודש כמרא דאתרא ביתר עילית, במשך עשרות שנים, ועד שנת התשע"ו שאז פרש לגמלאות כיהן באופן רשמי כרב העיר הספרדי [לצד הרב האשכנזי הגר"צ אורנטליך זצ"ל ואחריו יבלחט"א הגר"ח וייס שליט"א]. ביוזמתו ועל פי הוראתו הנחרצת, מונה תלמידו ונאמנו הגאון הגדול רבי יצחק מעלם שליט"א לשבת על כס רבנות העיר, כשבאופן חסר תקדים מתמנה רב עיר בחייו ובדחיפתו האישית של הרב הקודם לאוריט, והענין עורר התפעלות רבה וקידוש ה' עצום.

עם כל גדולתו התורנית ותפקידיו הרמים אותם נשא במהלך השנים [ר"מ בישיבת 'פורת יוסף', ראב"ד, נשיא ועדת השמיטה של בד"ץ יורה דעה, ועוד], הגר"ע שליט"א מתנהג בפשטות וענווה, מאור פנים ונועם הליכות. אך בכל הנוגע לעמידה על יסודות הדת וביצור חומות היהדות - הוא מתנהל ללא חת ובלו פשרות, בעוז רוח ובתקיפות איתנה, מתוך יראת ה' טהורה. כה יתן וכה יוסיף לו ה' חיים טובים וארוכים, להשמיע דבר ה' ולחזק אמונתו, עדי ביאת גואל צדק במהרה בימינו, אמן.

< הגר"ע תופיק אביעזרי שליט"א
| באדיבות המכליל - האנציקלופדיה היהודית

אזרה - זו תורה

מכתבי תורה והוראה
של מורנו שליט"א

בקשת חיים טובים
בברכה מה'ז בעש"ת

ח' בתשרי התשפ"ה

כבוד ידידי המפורסם לשם ולתפארה
הגאון רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א
מח"ס "גם אני אודך" ו"פרדס יוסף החדש" ועוד,
אחדשה"ט באה"ר.

לשאלתו הנפלאה, "למה בברכת המזון ובברכת על המחיה לא מוסיפים בקשה בעשרות ימי תשובה לזכרנו לחיים טובים":

לגבי ברכת מעין שלש, כתב בספר עמק ברכה בשם מרן הגר"ז הלוי מבריסק צוקללה"ה שהסיבה לכך היא משום שאין עיקרה מן התורה. וגם בברכת המזון לא מזכירים כי עשי"ת אינם ימי חג, אך באמת יש נוהגים (מובא בספרים) להוסיף ב"הרחמן" בקשה לכתובה וחתימה טובה כמו שאר בקשות שמותר להוסיף שם. בברכת גמר חתימה טובה

הוספות ממורנו הגאון רבי שמואל הלוי רוטמן שליט"א
לגליון 'דברי מאיר' - תמוז התשפ"ו

הדברים נפלאים ביותר.

ורק יש להוסיף במאמר החודשי שכתוב שיהיו ימי בין המצרים: "אם לא יבנה בית המקדש!"

פורטל התוכן התורני של מורנו שליט"א

< ארכיון גליונות 'דברי מאיר' < ארכיון שיעורי מורנו שליט"א < קונטרסים < גלריות < שאלות למורנו שליט"א < ועוד
חפשו: מכון דברי מאיר / רבי מאיר סנדר